

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 13. Exulta satis, &c. Deteguntur hic Dei retributiones, quæ sunt contra iuris ordinem, retrogradient es sicut Sem & Iaphet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

monita gemmas pretiosas, calcemque tribuit mulierem, quae diceret, haec mihi mei contulerunt amici, illos sollicita requiram, a viro devotum faciam, illum interimam ut tanto liberius eius fruar, cuius voluero, contubernio, talis videtur Deis, tamque graviter in illam commotus videri impudentem. Videamus igitur, quod tantam proponat punire impudentiam? Qualis procedat contumeliosam adeo correpturam audaciam. Qua ratione mulierem hanc tractabit adeo impudentem; quae sponsi sui & mariti cogitatem interfectionem, tale quid inultus non perferam ait Dominus? potentissimam extendam manum ut lex severissimus. Ecce ego visitabo super eam. Et quomodo quasto Domine: an fortitan horrendis fulminibus eam prosteras velut Sodomam? An horribili grandine velut Aegyptios & Pharaonem prolocabis? An terra suum suum dilatante cum Dathan & Abiron illos vivos absorbebis, Nihil horum quid egerit contra vos, ecce ego visitabo eam & ducam eam ad solitudinem. Et loquar ad cor eius, &c. Porras illas ingrediar ego, illaque cor meum aperiam, ubi praestabo, lac dulcissimum offeram panis mei ditionumque: coelestem ego ipse eam eorum enim & loquar ad cor eius. Intrabo velut in ea regnatus; quid est regnare Deum in aeterna? communicare illi divitias suas donaque caelestia. Hic apte profertur illa Apostoli sententia.

Ep. 1. 2. Christus dilexit Ecclesiam. & seipsum tradidit pro ea, ut illam sanctificaret mundans laqueo aqua in verbo vitae. & exhiberet ipsi sibi gloriosam Ecclesiam, non habentem maculam aut rugam.

IX. Animo revolue quid Christus intendit: amavit Ecclesiam suam, non propriam commodi gratia, sed illius intuitu: etenim hoc est amare quempiam amore sincero. Unde seipsum pro illa tradidit, non pro se: nihil enim debebat ipse sed ut illam sanctificaret, hoc est sua illi divina tribueret dona, Spiritum S. infunderet quem credimus totius auctorem esse sanctificationis. Et hoc quam ob causam? Ut eam reddat gloriosam, hic suam illi impertiens gratiam aeternae percipiunt pignusque beatitudinis.

In exp. 2. Familiaris est (ex sententia D. Hieron.) Spiritui S. ut exprimat quempiam alteri, blandè tenere, consolatorie colloquentem multaque promittentem, ut dicat loquitur illi ad cor. Ita

Isa. 40. 1. apud Isaiam legimus eum dicentem. Consolamini Consolamini popule meum (legunt alij: populi mei) dicit Dominus. Postea loquitur ad cor ad cor.

X. Quod sit huiusmodi dicit Dominus. Postea loquitur ad cor ad cor. Hiersalem. In libro Genesis quod in nostra vulgata legimus de Principe Sichem quod Di-

nam blanditiis & lenimētis studeret demulcere. Triflamy, delinuit blanditiis: Textus hebraeus Gen. 34. 1. scribit. Et loentus est ad cor Adolefcentula. Hoc ego, dicit Dominus praestabo Hiersalem: quo namque tempore non tolerandas contra me no-liur impudentias, scelera temeraria mediator, atque in pleno consistorio vitam auferere mihi proponit, totoque conamine Sacilegas suas & impissimas laborat exequi resolutiones: illius ego portas benignus ingrediar, mea lacte suavissimo turgentia, propinabo peccata, caelestia spondebo promissa, & divinis totus comis alliciam fauoribus. Hic est spiritus eius omni melle & sauo suavior: unde non incongrue monet Propheta. Exulta filia Sion, inbiba Hiersalem. Etenim venit Deus in animam ipsam ut ea operetur. Quid amabo, operatur in anima? Declarat hoc D. Bernard. nihil aliud esse, quam quod illi benefaciat, atque ad hoc divinae naturae potenter excellentiam illud Davidici curiosus expendem. Tu es Deus qui facis mirabilia magna solus. Colitur autem illud quod Deus in anima operatur, cum illo quod Angelus. Hec eius sunt verba. Adfuit Angelus & Archangelus, sed ille gemmior nobis, qui non modo adest, sed inest. Quod si dicis posse nullum & Angelum, non infector. Memini scriptum: Angelus qui loquitur in me. A qui afferentia est, a hoc, inest Angelus suggerens bona, non cogitans: inest horum ad bonum, non bonum cogitans. Deus sine illi ut afficit ut invidans, vel parit ut infundatur vel parit spiritus: ita ut unum proinde eum nullo spiritus esse dicere quis non timet. Et si non unam personam, unamque substantiam, habet enim: qui adhaeret Deo, unum spiritus est. Angelus ergo cum anima, Deus in anima: ille ut contubernalis inest, Deus in vita.

S. 13. Exulta satis, &c. Deteguntur hic Dei retributiones, quae sunt contra cursum ordinem, retrogradientes sicut Sem & Iaphet.

Miseri cordiam Dei bonitatem infinitam? Merito David animam suam exultabat ut infinitas Deo caneret gratiarum laudes; non tam ob beneficia ab eo sibi praestita quam ob retributiones quibus illi subveniebat. Ita notat aliquoties D. August. haec verba psal. D. Ar. 1. Benedic anima mea Domino & non oblitus es in p. 1. 1. omnes retributiones eius. Numquam o anima mea de memoria tua exciderit Dei retributiones, spiritus & Ponderemus cum illo haec verba & laudem at. Int. 1. 1. tendamus magno consolationis misericordiae Dei.

Dei. *Secula tecum eadem ipsa paululum, obsecro, in specie delectabilem laudem misericordie, hoc est gratis Dei.* Non ait: *retributiones eius quod fig-
urabat beneficia quae absolute tibi concedit, &
tena licet digna gratitudine: sed retributiones,*
hoc est quae tibi in tuorum operam mercedem
retribuit. *Non ait, retributiones, sed retributiones o-*
mnium, qui tribuit bona pro malis. Quid illi tu tri-

buis, nisi contumelias, opprobria calumnias? Qui-
bus occurris illi nisi luxurijs, vanitatibus & pro-
ditionibus? Quid agis, nisi animae tuae coadun-
are potentias & velut ad concilium convocare
contra ipsum, ut illum sceleribus tuis exacerbet,
& quantum est ex parte tua vitam illi adimas,
denovo crucifigas imo tot crucibus assigas quot
sunt à te commissa peccata sic loquitur D. Paul.

*Et quas (ambo) tribuit tibi retributiones? Solem
tibi concedit qui de die te illuminet & lunam
Dei erga quae de nocte, terram quae tibi fructus accumu-
lat, aeternam qui te refrigeret, ignem qui te calefacit,
Angelos suos qui te custodiant, inspiratione-
no suas, coelestesque voces, quibus tibi ad cor
loquuntur, suam tibi pacem offerit & amicitiam,
quibus tibi benedictus, apothecam tibi aperit coc-
lestium torum medicamentum, intelligo Sacra-
mentum suppetentem te quarit, iram tuam te pro-
vocantem longanimitas expectat: refragum susti-
net dum te Diabolo tradis in mancipium, sua te
domus alienis liberalitate: dum audax contra cae-
lum scelerum emittis sagittas, inde tibi suas de-
ponit misericordias. Noli obliuisci omnes retribu-
tiones eius.*

Noli timere Hierusalem: *exulta satis, subila,*
ecce quibus tuas compeniet nequitas retributio-
nis. Tu istum mortis adiuticam, venit ille vitam
tibi largiturus: tu omni conaris istud in mundo
quoniam exterminare, quare ille inducere te suisque
rebus collocare palamque laboras illi vitam per-
tere, adit ipse suam tibi oblaturus aeternam.
Hic est illius spiritus, & quantum intelligo
quandam huius magnam nobis delectat & re-
liquit D. Bern. etenim nos praemonuit D. Iuan-
quod illam electis suis quandoque communi-
cet. *De spiritu suo de his verbis.* Indiguo sanctum
hunc virum opprobrio confudit consobrinus il-
lus nomine Robertus: etenim contempta eius
sacerdote, ex qua non vulgares recipiebat fau-
res, ab eo pollet maiori sui libertate, non to-
lerandis laetissimum virum: conuictis laetatis
dissimulato, ingenuit vis sanctus eiusque plant
ritum, & quomodo modicum dissimularet sper-
rans futurum quod iunens ille in te reuerfus
praenocet: verumtamen tandem eternis vitam

illius semper in peiora rueret & festino gradu
tendere ad damnationem; proponit illi literas
scribere: ut autem hoc ageret imperturbatus as-
sumpto secum notario fecit in campum, ubi
quam primum declare cepit epistolam tamque
scribere secretarius, ecce nubibus caelum obdu-
citur & imbrem minatur vehementissimum.
Conuoluit notarius chartam: nequaquam hoc
fecerit, inquit D. Bern. non est quod pluiam ti-
meas ingruentem: etenim opus hoc à Deo pro-
uenit, & ille eventum tribuet illi felicissimum.
Nec vana praedictio cum enim pleno purgite
pluuia decideret, scripsit secretarius epistolam,
quem ne modicum quidem pluuia turbant. *Scrip-
sit ergo epistolam in medio imbre, sine imbre.* Sic
igitur exordium habet epistola: longanimitatis
vique modo expectaui te patientia, fili mi Robe-
te, sed quandoquidem tu me reuerfus non con-
uenias, ego ad te conuersus accedo cum tu mihi
loquelam neges ego tibi meam prior offero *Con. D. Bern.
tra iuris ordinem: egor reuocare lajus eum qui me Epist. 1. ad
lastr, spiritus requirere: contemporem, iniuriam Roberti,
passi soluitur satisfacere, rogare denique à quo
rogari debeueram.* Contra deturam iuris regulam
tecum ipse procedam. Cum enim tu mihi terga
verteris & abieris, tu ille qui me conuenire de-
bueras: ego tamen ille sum qui te aberrantem in-
quiro. Cum mihi tu iniuriam intuleris, & deli-
cti veniam rogare debeueras, ego à te illam sup-
plex postulo. Cum tu me despexeris, contemp-
tui habueris, & ignominia patrem affeceris, &
tui munus ellet mihi satisfacere, ego sum qui
te rogo, qui meam tibi offero cordis amicitiam,
qui mea tibi praesento beneficia.

Hoc repugnat omni iuris ordini atque hic est *IVs.*
spiritus huius Domini pra clarissimus, ex quo il-
lum hauriunt eius electi, ut congrue dicere pos-
sit, *Contra iuris ordinem: egor reuocare lajus eum applica-
quae me lastr, &c.* O amira cum tu cum grauer tur-
offenderis, teque decerent lachryma quibus eor-
ram postulates criminum indulgentiam, ipse est
qui te conuenit, qui rogat, qui supplicat ut illam
velis admittere: eum atrocissimum sceleribus
tuis & impudicitijs tu illi bellum indixeris, &
tuarum partium esset pro pace & reconciliatio-
ne deprecari, ipsi tibi eam offerit suosque mittit
ministros supplices ut illam digneris admittere.
*Pro Irista legatione franguntur, tamquam Deo 1. Cor. 5.
exhortatio: per nos obsecramus pro Christo, reuoc. 10.
edimini Deo.* Cum tu ille his eius contemptor,
donorum illius ac gratiarum aspernator inpu-
dentissimus, ipse ipdem te allicet, pronocat &
inuitat ut accipere non piget: ipse cum Iob te-
statu,

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Job. 19. stat. *Cybam filius uiri mei.* Numquid tu ille
17. qui Deum ab anima tua repellis & ejcis? Num-
 quid tu ille qui rogare veniam, qui regressum de-
 precati debueras? & numquid ille qui non inui-
 tatus adest qui repulsus postulat regressum *Con-
 tra iuris ordinem?*

42 Nefas est praeterire circumstantiam, qua ad-
 vertit Spiritus S. in 2do illo laudabili duorum
 filiosc Noe Sem & Iaphet: plantavit vineam.
 Noe, & inexpectus efficaciter fructus illius, bi-
 bit ex illa immoderate ut ebrius obdormierit:
 corruis igitur in terram prostratus; partibus vi-
 rilibus discooperitus, quas natura velari docuit.
 Patrem vidit iacentem Cham filius & digito
 notare, nasoque coepit suspendere, ad spectaculu
 & iocum fratres convocans Sem & Iaphet: illi
 vero ut filij patrem reueriti, nedum illum non
 exhiberant, verum insuper. *Pallium imposuerunt
 humeris suis, & incidentes retrorsum, operuerunt
 verenda patris sui,* &c. Huic actioni SS. Patres
 inharent & iniquis perpendunt mysteria: mihi
 vero hoc praclarum censetur, quod verenda pa-
 tris sui operuerit incescit retrorsum contra va-
 tute ordinem.

O Christe sanctissime, quanto tu studio ope-
 rite laborasti parentis tui. Adam nuditatem, ig-
 nominiam & opprobrium, quam nos nuditatem
 et immorigerij filij peccatis nostris & impu-
 dicit atque stultis deteximus actionibus. Et sine in
 humeros tuos nostrae pallium sumpisti humani-
 tatis, faciem tuam illa cooperiens, hoc unice la-
 borans ut ad salutem nostram retrorsum incede-
 res. Quod peruersus puniatur, & liberetur igno-
 cens ad passus hoc spectat directos & iuris ordi-
 nem: porro quod innocens laet & sanctus, pec-
 cator aut evadat immunis hoc est incede retro-
 sum, *contra iuris ordinem.* Quod moriatur De-
 gitus sanctissimi proditor & leditiosus. Deum autem
 viuas, via hoc est ambulare rectam: porro quod
 Deum iustissimus interficiatur, & a morte solvatur
 traditor homicida: quis non dicat hoc esse inec-
 dere retrorsum: *contra iuris ordinem?* Quod debi-
 tor soluat creditori iustum est & iuxta iuris ordi-
 nem: verum tamen quod soluat creditor & li-
 ber maneat debitor, gressus hic noto retrogrados: *contra iuris ordinem.* Quod offensore veniam
 ab offenso postulet, via incedit hic directus: ceterum
 quod offensus inquirat offensorem, domi-
 que eius accedat veniam deprecaturus, incedit hic
 retrorsum *contra iuris ordinem.* Hoc agit supre-
 mus ille & omnium Dominus? *Incedens retrorsum
 contra iuris ordinem:* cum enim offensusset
 est Hierusalem & vulgo notissimis cum provo-

castet foederibus, qualia sunt in eius perniciem co-
 gere concilium, determinare, quandoquidem ope-
 ra illius divina essent, ut moeretur exigeret au-
 tem rectissimus iuris ordo ut veniret, Egredis, ful-
 minibus & Angelorum armatus exercitus ut
 illam eveteret: cum ipsa potius illum quere-
 re, illi occurrere deberet, atque ab eo veniam de-
 precari: ipse ad illam accedit, ipse portas eius in-
 greditur misericordis domusque circumspicitur,
 offerens illa & alliciens, ipse venit moriturus, ut
 ipsa vivat, ipse captivandus, ut illa in libertatem
 vendicetur. Divinam laudem misericordiam: quam
 bellè suis praecipit Prophetis, ut illi acclament
 & hortentur ut iubeat, ut exultet, ut per gratia
 tripudiet. *Diri & filia Sion, iubilis sura Hierusa-
 lem: ecce Rex tuus venit tibi mansuetus.* Et hoc
 ipsum vobis inquit, ut tibi hodie dicamus, o
 anima Christiana. Ecce qualis venit, cum enim
 tu illum iniquis affeceris, & quantum in te est
 morte damnaueris, eo contra illum mortis cruci-
 que fectus sententias, quos cum foederibus iri-
 tati, cum tu millenis eum opprobrijs foelau-
 ris, impudendas contra illum machinata res-
 tiones, iuris ordo requirere videbatur ut veniret
 animo comotus, acerbitiori, spirans, minarum &
 sanguinis, ignis aeternis praeforens sententiam, il-
 lis te conlans & crudelum manibus tra-
 dens tortorum execuciandum: *contra iuris ordi-
 nem,* ipse est qui tibi venit, rogat, atque ad iunum
 pulsat ostium, pacis suae & optandae imitat gra-
 tia, dona sua, divitias suas, seuque offerre
 regnum, ac seipsum tibi consecrat: venit ete-
 nim moriturus ut tu vivas, passurus ut tu quies-
 cas, opprobria toleratus ut celesti tu honore
 semper exalteris. *Ecce Rex tuus venit tibi man-
 suetus.*

43 Exulta iubilis. Timore ac tremore Pro-
 pheta civitas percutiebatur, ad quas mitte-
 bantur. Christus autem exultat, ipse Sa-
 muele magis pacificus.

Z Acharias igitur spiritu prophético prae-
 dicens Christum tenentem versus Hierusa-
 lem asina & pullo insidentem, praemonet
 & hortatur ad effugium plerumque gaudium. Ex-
 ulta, iubilis: quo declarat directum esse valde ad-
 ventum huius Domini ab eo quo Propheta ci-
 vitates ingrediebantur. Advercit D. Hieron. fa-
 miliare fuisse civitatibus ut non parum turbas-
 setur quocumque ad illas Propheta descende-
 ret: ut enim gravia erant & multa humani pec- 43
 ca, 1. 2. 3. 4.